

Rapport Robotlyftet 460

460 genomförda företagsintervjuer med industriella små- och medelstora industriföretag med anledning av Covid-19 restriktioner och dess påverkande effekter. Intervjuer genomförda mellan 2020-04-10 och 2020-06-30.

Sverige
Industriella utvecklingscentra

Intervjuer ger bild av företagens behov

De företagsintervjuer som redovisas i den här rapporten ingår i det avtalsändrade avropsavtalet inom Robotlyftet som gjorts med anledning av Coronaviruset. Redovisningen omfattar intervjuer genomförda under perioden 10/4 - 30/6 2020 (263 intervjuer under april-maj och 197 intervjuer under juni).

Arbetsmodellen för genomförande av intervjuerna bygger på ett uppdrag till respektive nodansvarig i Robotlyftet. Dessa nio nodansvariga företräder IUC-bolag med en samlad nationell täckning. Respektive nodansvarig utför intervjuerna själv eller tillsammans med de i Robotlyftet godkända projektcoacherna som ingår i respektive nod. Även projektledare vid IUC-bolagen, som är orienterade i informationen om Robotlyftet och som har goda kontakter med industriella SMF, kan av nodansvarig utses att genomföra intervjuerna.

Målbilden är flerfaldig men tar sin utgångspunkt i de restriktioner som FHM (Folkhälsomyndigheten) och regeringen angivit:

- Nå kontakt på distans med nya industriella SMF som ännu inte deltar i Robotlyftet
- Samtala med företagen om deras nuvarande situation och försök få en bild av vad som är viktigt för att stötta företagen på kort respektive medellång sikt
- Lyssna på behoven och notera kommentarer
- Informera om Robotlyftet och erbjudandet om FU-studie och möjlighet till till Automationscheck

Om sammanställningen

Sammanställningen som följer omfattar 460 samtalsintervjuer, de flesta genomförda under maj och juni.

I basdatan finns underlag för uppdelning per nod, per län, storlek på företag och verksamhetsinriktning på företagen. I denna intervju rapport för perioden april -juni har inte dessa specifika uppdelningar skett utan den samlade nationella bilden redovisas. Inte heller anges företagsuppgifter då det ställer krav på GDPR-godkännande, vilket inte inhämtats vid intervjuerna. Företagslista med företagsnamn och organisationsnummer kommer att sammanställas i en rapport efter genomfört uppdrag, dock utan andra personuppgifter.

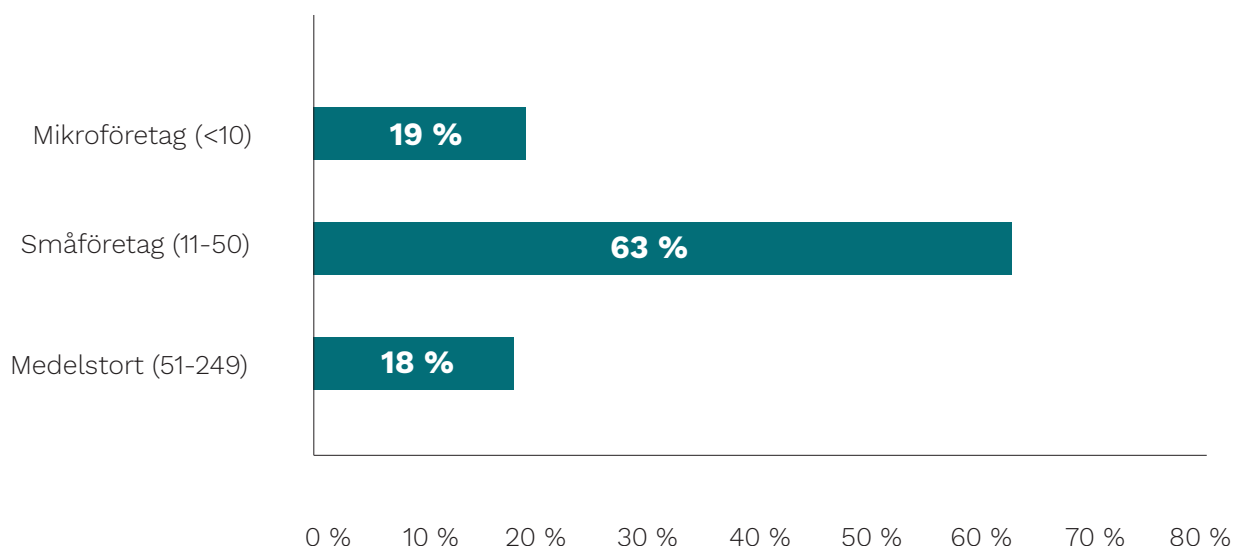
I gjorda urval av kommentarer har namn, företagsuppgifter och andra referenser med risk för igenkänning tagits bort. I rapporten har ett representativt urval av likartade kommentarer till de öppna frågorna i område 5 tagits med. Mängden kommentarer från de intervjuade är mycket omfattande och har redovisats fullständigt i de tidigare delrapporterna (med 117 respektive 263 intervjuer). En bilaga med samtliga kommentarer per fråga har sammanställts. Namn, företag eller annan igenkänning har tagits bort och ersatts med en bokstav. Mina egen analys till svaren finns i anslutning till frågornas samlade svar. I analysen görs en jämförelse med framför allt rapporten per 2020-05-31, som redovisar 263 svar.

*Martin Hedman,
Projektledare, Robotlyftet*

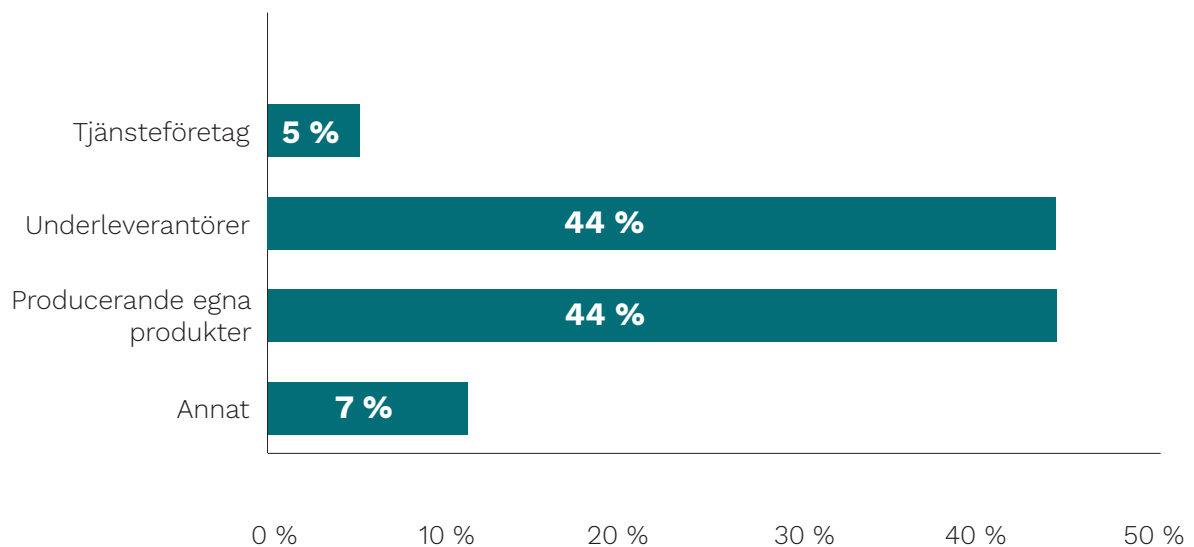
Fördelning mellan noderna i antalet genomförda och inrapporterade intervjuer:

	n	Procent
Norr – Norrbotten, Västerbotten	51	11,09 %
MiS – Jämtland/Härjedalen, Västernorrland	69	15 %
NOMS – Dalarna, Gävleborg, Hälsingland, Västmanland	37	8,04 %
NVMS – Värmland, Örebro	19	4,13 %
Stockholm – Stockholm, Sörmland	7	1,52 %
Ost - Östergötland	30	6,52 %
VGR – Västra Götaland	91	19,78 %
Småland/Öarna	86	18,7 %
Syd – Skåne, Blekinge, Halland	67	14,57 %
Annan	3	0,65 %

De intervjuade företagen är fördelade som:

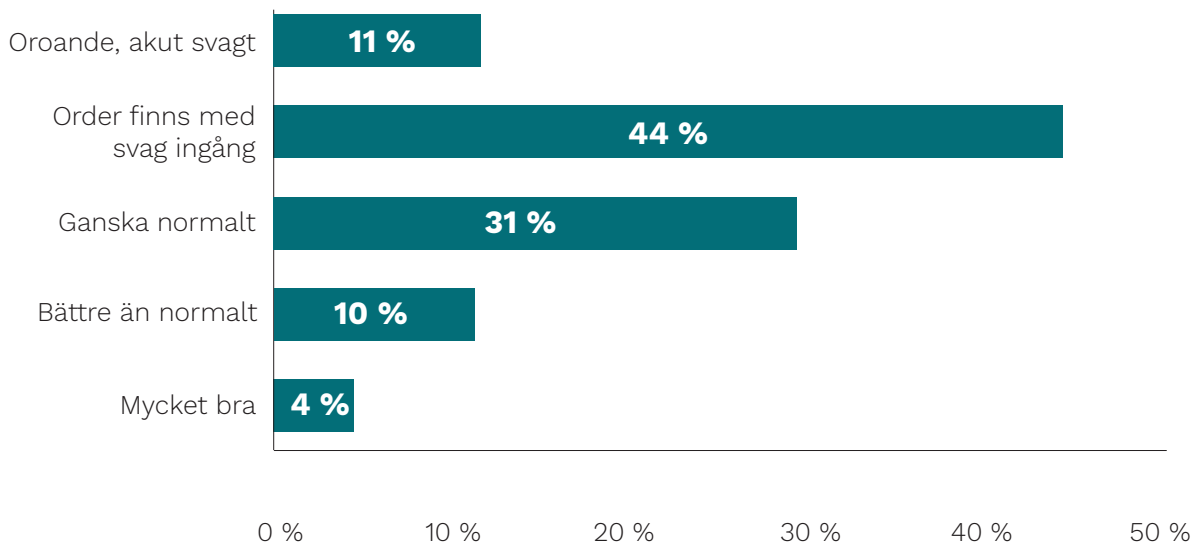
Företagen är i sin verksamhet inriktad på:

Analys: Siffrorna i dessa båda diagram visar på i stort sett identiska fördelningar jämfört med tidigare delrapporter (117 resp. 263 företag).

Bland de som anger "Annat" är ca 50 % legotillverkare.

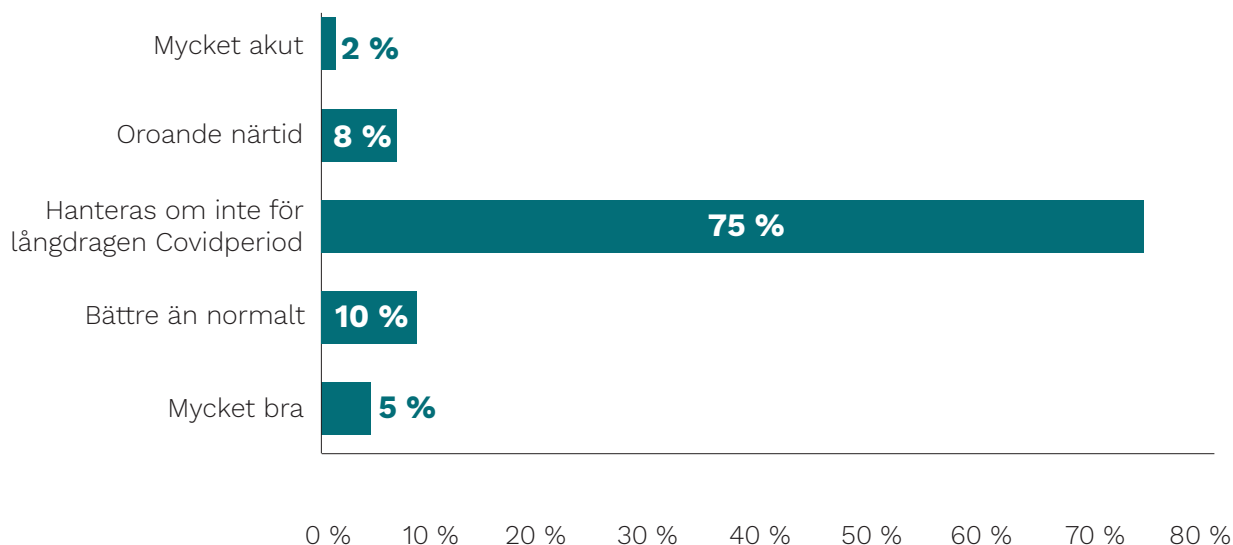
Fråga 2.1 - Hur ser orderläget ut idag, jämfört med ert "normala" orderläge motsvarande period?

	n	Procent
Oroande, akut svagt	49	10,65 %
Order finns med svag ingång	202	43,91 %
Ganska normalt	145	31,52 %
Bättre än normalt	47	10,22 %
Mycket bra	17	3,7 %

Analys: Vi kan inte se någon större förändring i orderläget mellan de tre rapportperioderna. Den enda förskjutningen vi här kan se är 3 % färre som svarar "ganska normalt" och 3 % fler som svarar "oroande, akut svagt" jämfört med de 263 intervjuvaren 31/5-20.

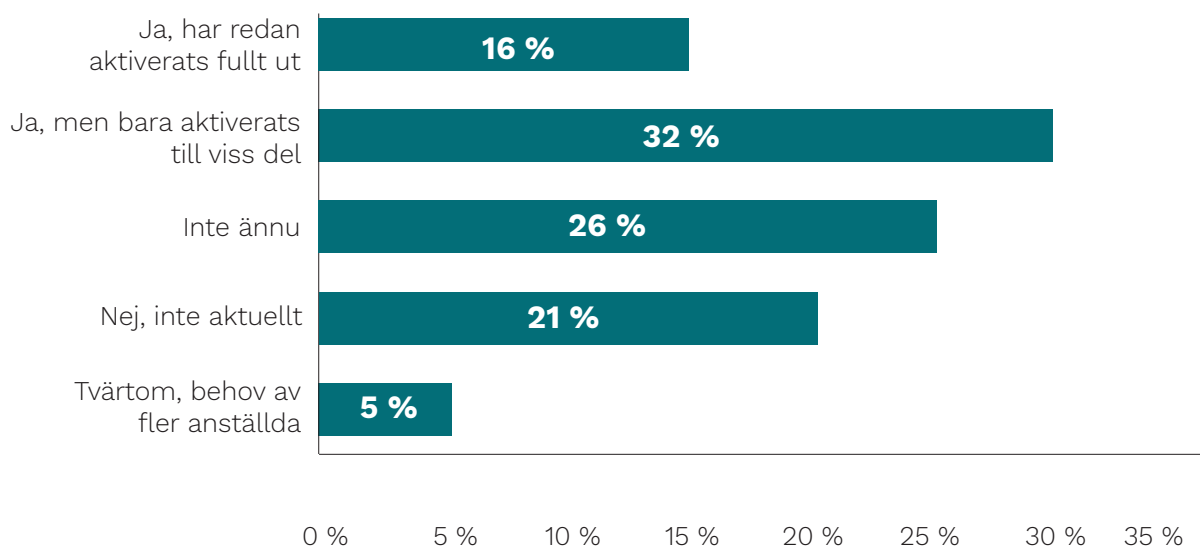
Fråga 2.2 - Hur ser likviditetsfrågan ut för er?

	n	Procent
Mycket akut	10	2,17 %
Oroande i närtid	38	8,26 %
Hanteras om inte för långdragen Covid period	343	74,57 %
Bättre än normalt	45	9,78 %
Mycket bra	24	5,22 %

Analys: Vi kan se mycket marginella förändringar vad gäller likviditetsfrågan hos företagen mellan de tre rapportperioderna. Vi ser att det är 1 % färre som svarar "mycket akut" eller "oroande i närtid" jämfört med de 263 intervjuvaren från 31/5 2020. Dessa procent har förflyttats till "hanteras om ..." samtidigt som 1 % av svaren har förflyttats från "bättre än normalt" till "mycket bra".

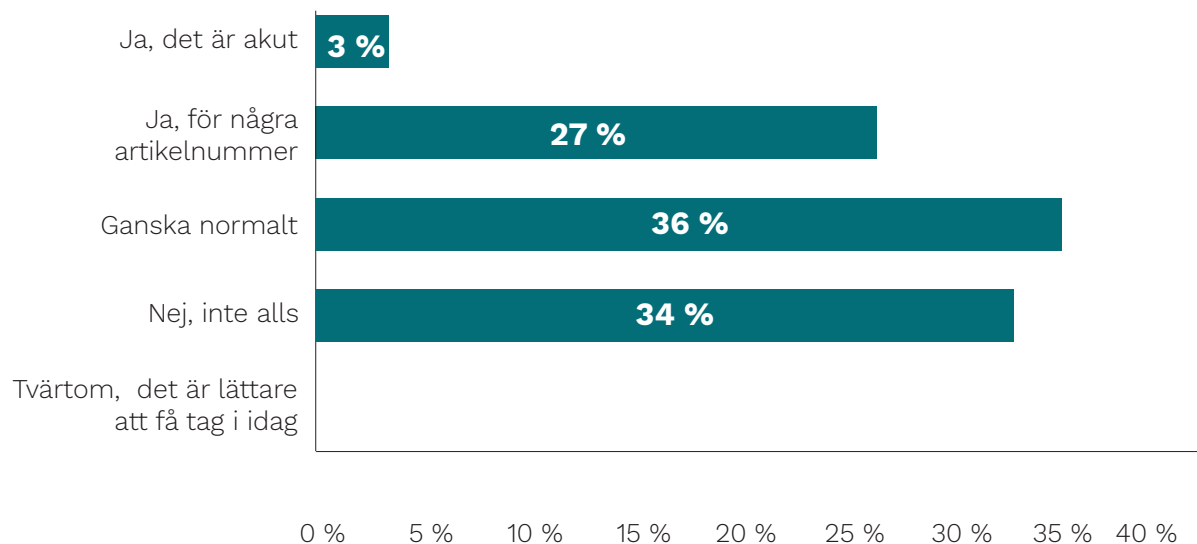
Fråga 2.3 - Finns det risk för permitteringar/varsel?

	n	Procent
Ja, har redan aktiverats fullt ut	75	16,31 %
Ja, men bara aktiverats till viss del	146	31,74 %
Inte ännu	121	26,3 %
Nej inte aktuellt	96	20,87 %
Tvärtom, behov av fler anställda	22	4,78 %

Analys: Det är fler (3 %) som anger att det inte är aktuellt med varsel/permitteringar jämfört med föregående mätning (31/5 2020). På samma sätt har något färre (3 %) angivit att de har aktiverat varsel/permitteringar fullt ut

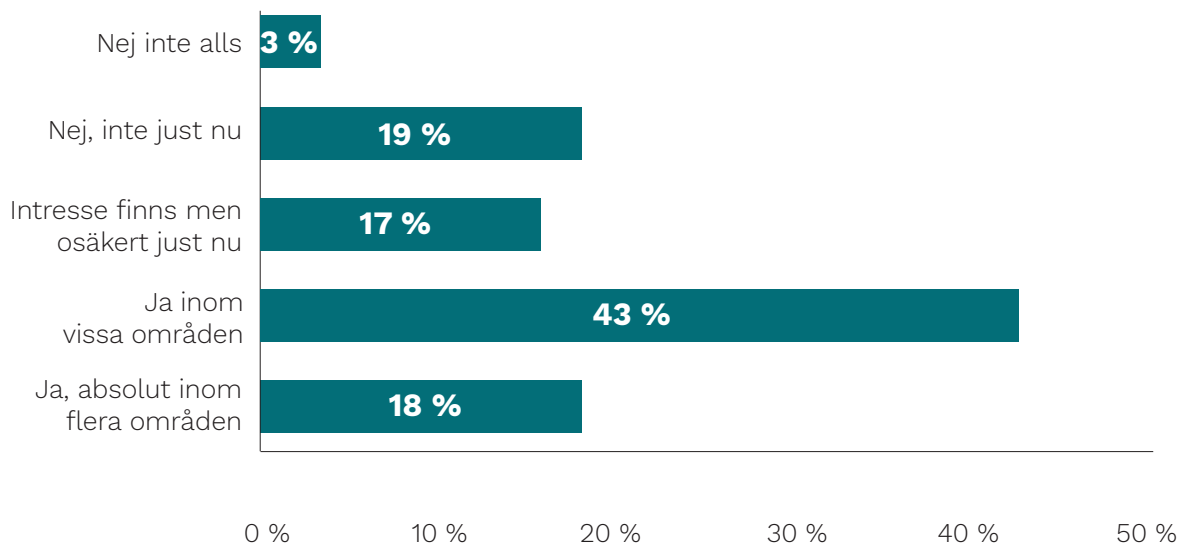
Fråga 2.4 - Finns problem för att få fram komponenter och/eller material?

	n	Procent
Ja, det är akut	13	2,83 %
Ja, för några artikelnummer	126	27,39 %
Ganska normalt	165	35,87 %
Nej, inte alls	156	33,9 1%
Tvärtom, det är lättare att få tag i idag	0	0 %

Analys: Jämfört med föregående delrapport är den procentuella förändringen intakt och fortfarande är det ca en tredjedel som har vissa eller stora svårigheter att få fram material eller komponenter.

Fråga 2.5 - Finns intresse av att jobba med utvecklingsinsatser i verksamheten?

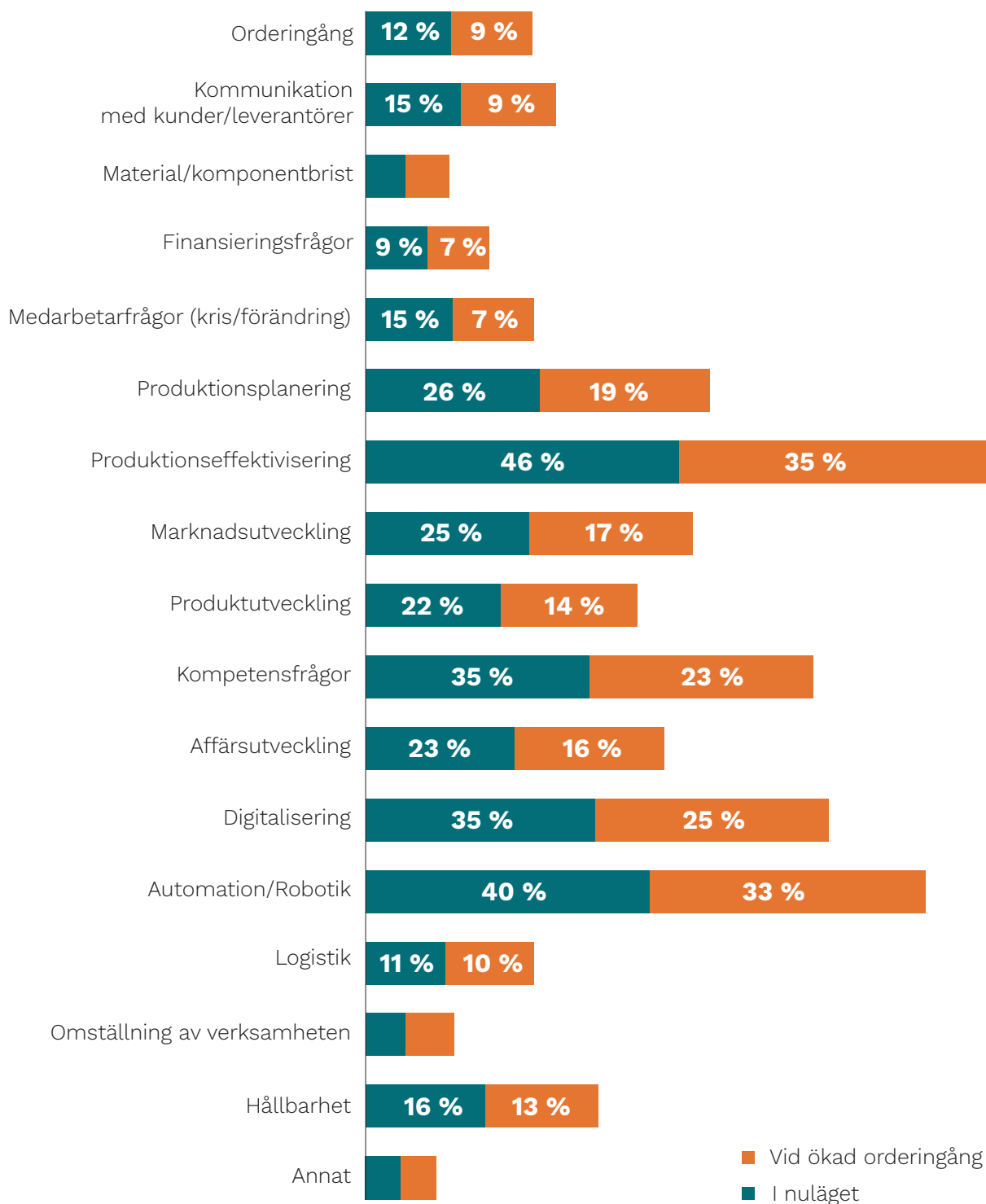

	n	Procent
Nej inte alls	13	2,83 %
Nej, inte just nu	89	19,35 %
Intresse finns men osäkert just nu	76	16,52 %
Ja inom vissa områden	198	43,04 %
Ja, absolut inom flera områden	84	18,26 %

Analys: En liten förskjutning. Det finns någon procent mer intresse för utvecklingsinsatser och färre som svarar "Nej kan skönjas". Det är trots allt hela 78 % som har intresse av utvecklingsinsatser.

Fråga 3.1 - Inom vilket/vilka av följande områden ser ni utvecklingsbehov att möta?

Totalt har 395 av de 460 intervjuade företagen besvarat frågan och totalt har de angivit 2359 olika utvecklingsbehov att möta, dvs i snitt 6 behov/företag

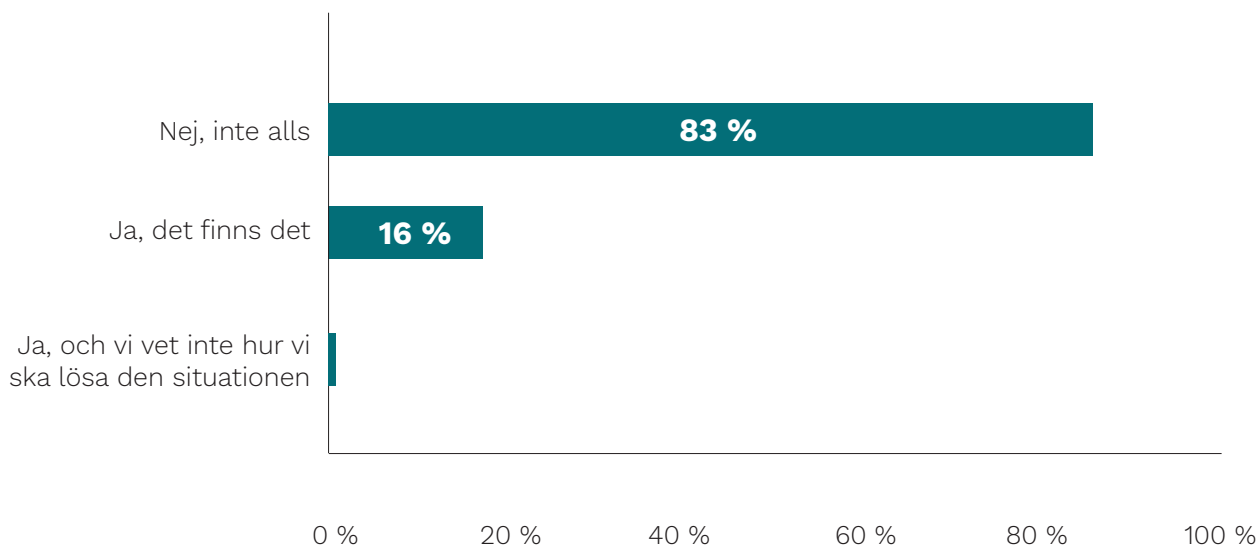
	I nuläget	Vid ökad ordeingång
Orderingång	48	34
Kommunikation med kunder/leverantörer	60	37
Material / Komponentbrist	21	21
Finansieringsfrågor	34	29
Medarbetarfrågor (kris/förändring)	58	28
Produktionsplanering	101	75
Produktionseffektivisering	182	137
Marknadsutveckling	99	68
Produktutveckling	85	54
Kompetensfrågor	138	92
Affärsutveckling	89	64
Digitalisering	140	97
Automation/Robotik	157	130
Logistik	45	40
Omställning av verksamheten	24	21
Hållbarhet	65	53
Annat*:	22	11
Totalt	1368	991

Analys: Efter att ytterligare nästan 200 intervjuer genomförts under juni månad framgår det att ut-vecklingsbehov både på kort och något längre sikt svagt ökar inom i stort sett samtliga om-rå-den. Det finns inget område där den procentuella andelen minskat. Under juni har 171 av 197 inter-vjuade företag besvarat denna behovsfråga och tillfört ytterligare 1017 behovssvar. Vi kan se att områden som sticker ut är:

- Produktionseffektivisering
- Automation och Robotik
- Kompetensfrågor
- Digitalisering

Svar i Annat* - Export, Leanutbildning, Systematiskt uh, ISO-certifiering, Organisation, Ledarskap, Programmering, Rekrytering, Teknikomställning.

Fråga 3.2 - Finns det något behov av extra kapital för att starta produktion efter Coronauppehållet?

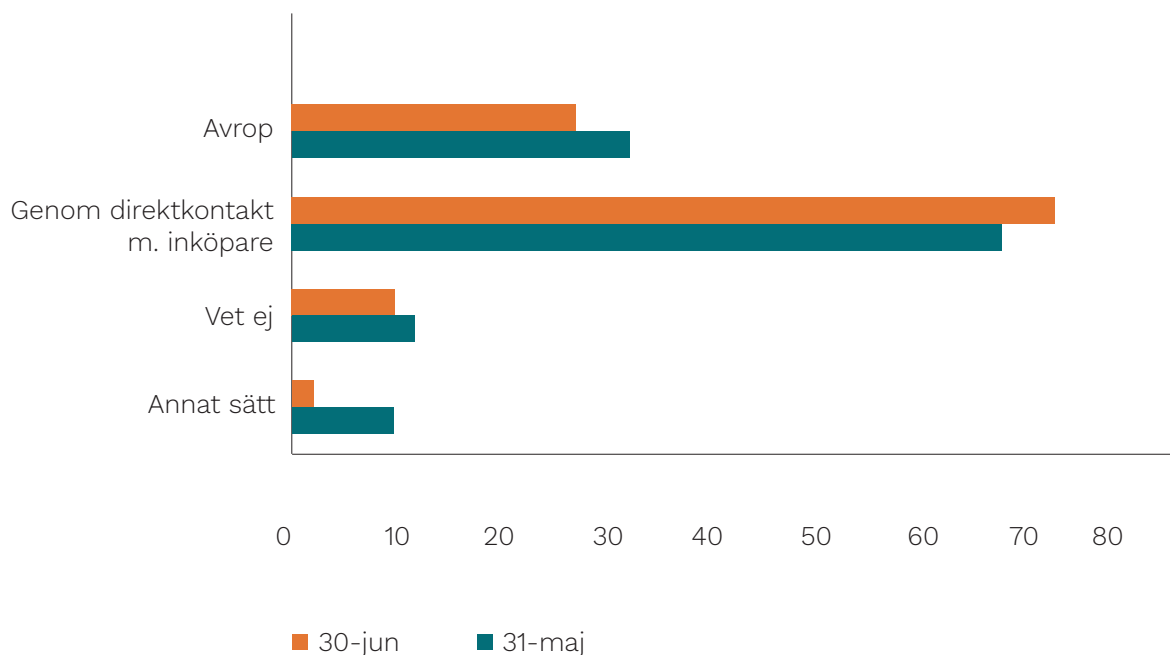

	I nuläget	Vid ökad ordergång
Nej, inte alls	380	82,61 %
Ja, det finns det	74	16,09 %
Ja, och vi vet inte hur vi ska lösa den situationen	6	1,3 %

Analys: En mycket marginell procentuell förskjutning sedan maj 2020, från 82 % till 83 % av de svarande som inte ser något behov av extra kapital för en återstart.

Fråga 3.3 - Hur tror ni att information (order, volym) om hur en start efter Corona kommer att nå er?

Flera val möjliga, 460 svar med 555 valda alternativ

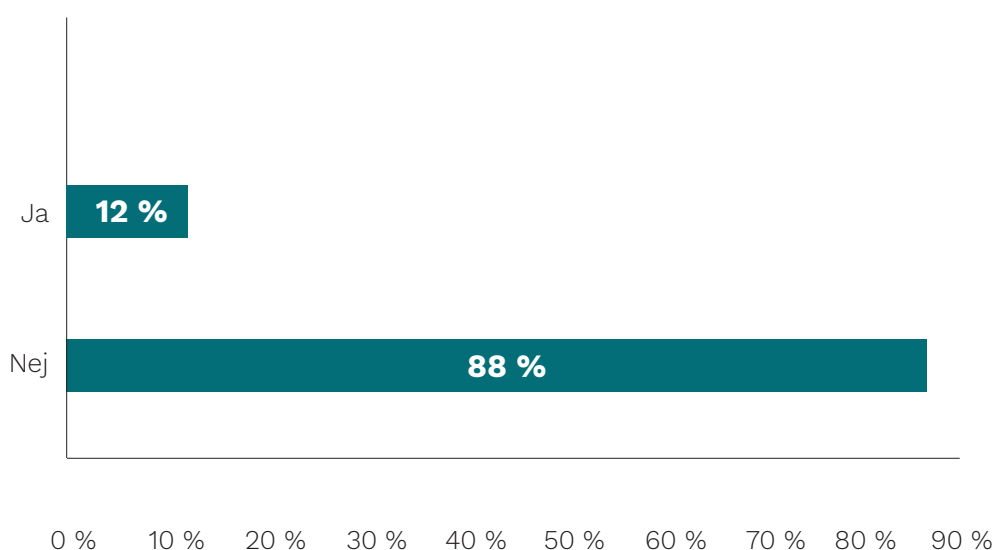
	n - maj	Procent maj	n - juni	Procent juni
Avrop	85	32,32 %	125	27,17 %
Genom direktkontakt med inköpare	177	67,3 %	332	72,17 %
Vet ej	31	11,79 %	45	9,78 %
Annat sätt – Hur*:	26	9,89 %	53	11,52 %

*Normalt förfarande; via direktkontakt per mail; kundportal; utvecklingsprojekt inom 3 D; ingen uppfattning i nuläget, telefon och mail, ökad orderingång, förfrågningar, direktkontakt med bygg-arbetsplats, nätverk, press, sociala media, veckoprognoser från kunder, befintliga kunder först, direktkontakt med kund, leveransplan från kund.

Analys: Hör ser vi en viss omfördelning från resultatet i maj. Andelen avrop har minskat medan kontakten med inköpare har ökat – femprocentig omfördelning.

Fråga 3.4 Det pågår en utveckling inom tillverkning av komponenter med additiv tillverkning/3D printing där även utvecklingsprojekt har påbörjats. Är du/någon på ditt företag intresserad av området och vill veta mer om detta?

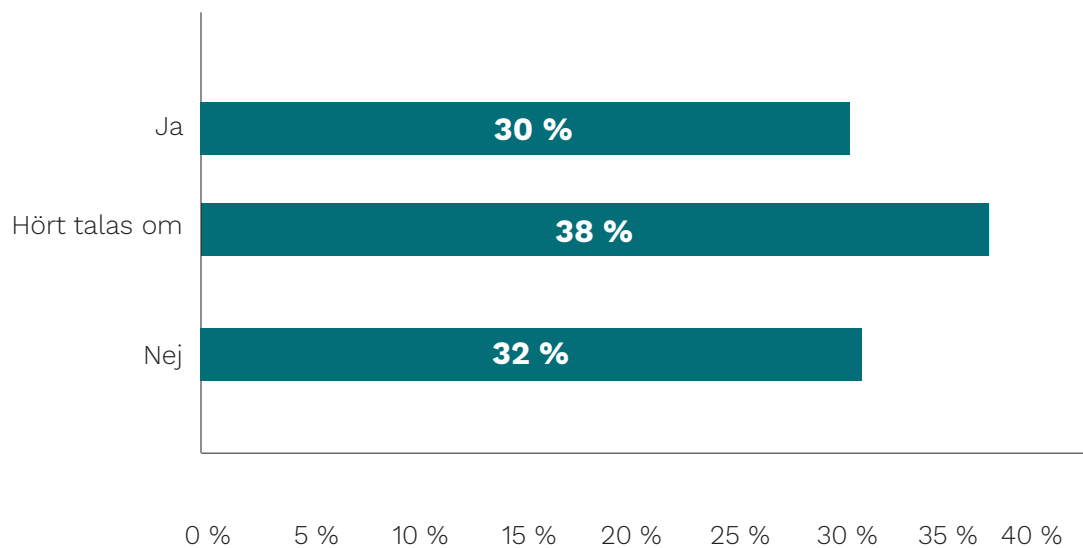
Denna fråga har lagts till under juni månad varför antalet svar uppgår till totalt 146 i denna rapport.

	n	Procent
Ja	17	11,64 %
Nej	129	88,36 %

Analys: Hör finns ett Ja eller ett Nej och om vi antar att den procentuella fördelningen är densamma för alla 460 företag skulle det innebära 54 Ja och 406 Nej.

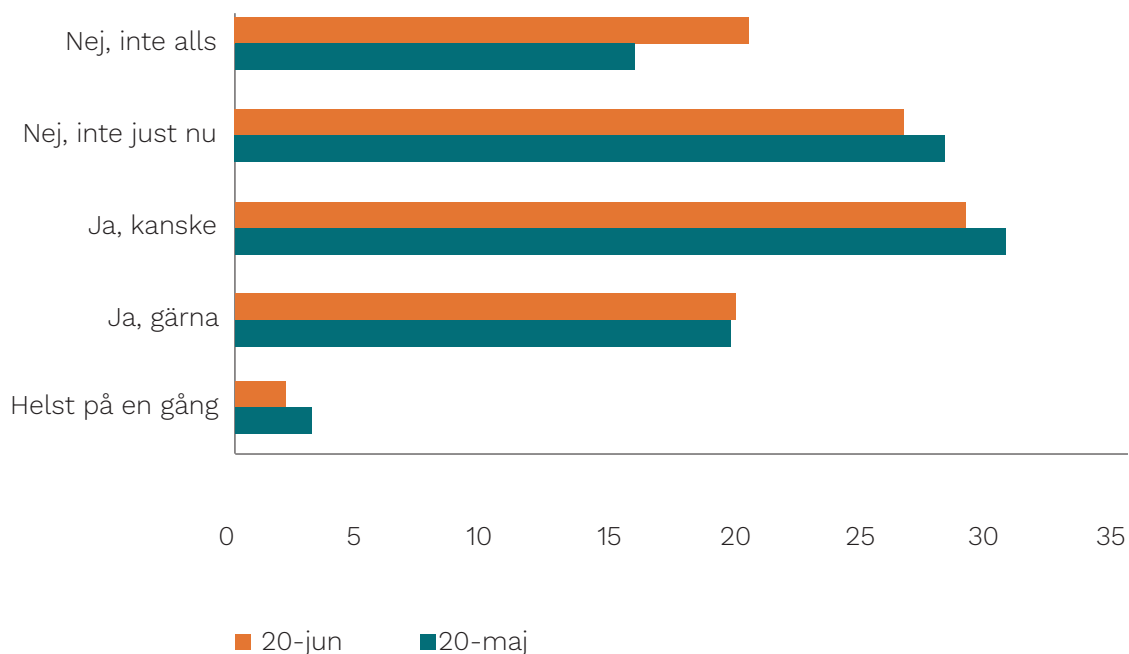
Fråga 4 - Känner du till något om Robotlyftet?

	n	Procent
Ja	138	30 %
Hört talas om	176	38,26 %
Nej	146	31,74 %

Analys: Förändringen i svaren är förhållandevis begränsat då 3 % fler anger att de hört talas om Robotlyftet medan 3 % färre svarar "Ja" på frågan. Man skulle kunna se de $176 + 146 = 322$ som potential för att i alla fall genomföra en FU-studie för att granska sina behov och möjligheter kring Automation och Robotisering. Även de som svarar Ja är endera redan på gång in i programmet eller har aktivt valt att ej delta.

Fråga 4.1 - Intresse att delta i en FU-studie (Förutsättningsstudie) i Robotlyftet?

	n - maj	Procent maj	n - juni	Procent juni
Nej, inte alls	43	16,35 %	96	20,87 %
Nej, inte just nu	76	28,9 %	124	26,96 %
Ja, kanske	82	31,18 %	135	29,35 %
Ja gärna	53	20,15 %	94	20,43 %
Helst på en gång	9	3,42 %	11	2,39 %

Analys: Det är fler som säger tydligt Nej (drygt 20 %) samtidigt som något färre därmed är intresserade av FU-studie nu eller i framtiden. Trots allt är det drygt 50 %, 240 SMF, som har JA som sitt svarsalternativ.

Fråga 5.1 - På vilket/vilka sätt skulle vi på IUC kunna hjälpa dig?

I den stora mängden kommentarer på denna frivolsfråga har ett mycket selekterat urval av kommentarer gjorts, som kan vara till nytta för att stötta företag eller för att medverka till att nya insatser kan bli verklighet. Det finns bland kommentarerna ett stort antal svar som säger:

- Ev. FU insats
- Vet ej
- Inget i dagsläget
- Genom Robotlyftet
- Utbildningar/Kompetensutveckling i olika former och områden
- Medverkar redan med IUC xxx

Denna mångfald av svar finns men har inte tagits med i nedanstående urval.

Svar fråga 5.1
Digitalisering samt hållbarhetsfrågor
Bistå i kontakten med andra liknande företag. I utbildningsfrågor. Att ordna med FU-studie inom Robotlyftet
Genom att kanalisera möjligheter och information om satsningar
Genom att fånga företagets behov bättre. Företaget var i behov av stöd kring certifiering mot flygindustrin tidigare men det blev inget
Information om initiativ om kompetensutveckling samt rådgivning kring de olika krislösningar som just nu erbjuds.
Digitalisering, marknadskommunikation, produktionseffektivisering
Genom att hjälpa oss bli effektivare i våra processer internt.
Vi är i behov av ledarskapsutbildning och robotik
Har precis fått hjälp i ett digitaliseringsprojekt. Nu på gång ett nytt projekt inom nya exportmarknader (maj-okt). Behöver implementera Sverigeverksamhetens affärssystem på verksamheterna i övriga länder.
Tillse att det finns kapital
MPS system och Utveckling av maskinpark
Motor och Mäklare kring finansiering, utvecklingsfrågor och rådgivning. Viktigt att rätt information kring stöd kommer till företagen. Helst ska detta komma från en aktör typ IUC. Idag så kommer det olika info från många olika aktörer.
Stöd och vägledning i teknik och produktutveckling. Hjälpa till med kontakter och nätverk.
Genom detta uppsökande sättet, och tror det kommer ett naturligt samarbete.

Svar fråga 5.1

När IUC lär känna företaget närmare.

Bra det ni gör på IUC och att dessa intervjuer verkar ge effekt.

Fortsätt som ni gör och håll oss uppdaterad med den information som regelbundet skickas ut vad som händer och vad ni kan vara behjälplig med. Det är bra.

Bra med information om vilka stöd som finns. Belysa lokala, positiva exempel som att lokala företag hjälper samhället under krisen på olika sätt.

Att erbjuda kraftigt subventionerade utbildningar. Att ringa och ha en kontinuerlig kontakt samt vilka erbjudanden som finns för rätt insatser för företaget.

Kompetensutveckling automation/ Robotisering. Utbildningsinsatser & tillgång till nätverk.

Behöver hjälp med hur man ska gå vidare kring ISO-certifiering, hur man ska utveckla hemsidan med möjlighet för besökare att lägga order. Kunna slutföra tidigare påbörjat digitaliseringsprojekt kring automatisk lönerapportering.

Behov av en specifik "kriscoach/pilot/ krisrådgivning. Att kunna se och anpassa samt ge rekommendationer tidigt och kommer med snabba råd.

Samverkan med andra, input externt, stötta för att få fram utbildning på olika nivåer för branschen.

Arbetsmiljöfrågor kopplat till automation.

Inga papper att fylla i! Ja, utbildning inom -Ritningsläsning; -Nya ritningsregler; -Mätkompetens

Fortsätt som ni gör med dessa intervjuer. Det här var den andra. Följ gärna upp efter sommaren så vi får ren blid av hur regionens industri mår.

Framtidsspaning och omvärldsbevakning.

Man är intresserad av att veta mer om Kompetensutvecklingsinsatser, Coaching, Robotlyftet, Startprogram och Kickstart.

Vara en expert på ansökningar, projektansökningar m.m. Vasst och en Coach till företag som behöver hjälp med att söka olika stöd, ekonomi m.m.

E-hälsokontrollen som ni erbjudit är bra för vårt företag.

Har god hjälp av mer nytta av IUC nu. Mycket mer än när jag var VD på ett tillverkande industriföretag för ett antal år sedan.

Fortsätta stödja i verksamhetsutveckling och med utbildningar. Fungerar mycket bra idag så viktigt att det arbetet fortsätter.

Samordna utbildningsinsats i MS 365.

Fortsätt som ni gör. Ni är viktiga för att stärka industri klustret i regionen.

Flera olika nätverk. Utbildningsnätverk, VD nätverk, produktionsnätverk m.m.

Nätverkande och att få hjälp med kompetensdelar.

Genom att stödja och coacha företaget utifrån företagets utvecklingsbehov.

Tipsa om teknikutveckling och skapa nätverk med andra liknande företag.

Kompetensutveckling - produktionsnära såsom teknik, materiallära och ytbehandling.

Marknadsfrågor är intressant. Är egentligen inte säljare. Har ett mål att ta sig utanför Sverige. De nordiska länderna.

IUC X gör ett enormt bra jobb. uppskattning kring utbildnings- och kompetensfrågor. Önskar att jobba mera med marknadsfrågor.

Svar fråga 5.1

Bollplank i utvecklingsbehoven och därefter slussa in i lämpliga projekt

Vill ha hjälp i bl.a. GDPR arbetet samt automatisera vissa administrativa processer.

Kombination av att hitta kapital och att var projektledare för stora projekt för en liten spelare.

Generationsväxling inom bolaget som behöver bollplank och nätverk.

Alltid en bra partner att samråda med i olika lägen.

Behöver hjälp att optimera och kvalitetssäkra flödet , materiallogistik och materialplanering. Outsourcad produktion ställer krav på företaget.

Fortsätta med kompetensutvecklingsprogrammen, stärka teknik och innovationsstödet.

Webbutbildningar.

Rådgivning avseende Digital utveckling - sociala medier.

Digitalisering och digital säkerhet - har konstaterat virus i en av våra svarvar.

Skulle vilja ha ett smidigare affärssystem i stället för Monitor som är tungrovt och krävande.

Fortsätta med webinarie och kompetensutvecklingsinsatser.

Rådgivning, att hålla företagen uppdaterade på möjligheter, eftersom det är svårt som företagare att veta allt som finns och är aktuellt.

Man kan lätt bli hemmablind, så det är bra att ha någon utifrån som tittar på verksamheten tillsammans med oss.

Är intresserad av Produktionslyftet, så diskussion kring det kommer att ske framöver.

Intresserade av Catalyst. Få med alla hjälpfunktioner i processerna. Hantering av laminerade filmer och brännbart avfall. Stora problem med HEM i denna fråga. Behöver en framtidssäkrad lösning för att hantera material som man betalar för att bli av med.

Miljö & hälsa har stora krav på mätningar av vatten, ozon etc. Tufft att arbeta med plast idag.

Fråga 5.2 - Vad mer ser du att det offentliga (staten) kan och bör göra för att underlätta läget för dig?

Även till denna fråga är mängden kommentarer omfattande och därför har ett mycket selekterat urval gjorts för att spegla olika typer av stöd som kan underlätta för företagen.

Det finns ett stort antal svar som säger:

- Inget eller Inget i dagsläget
- Vet ej
- Sänkta eller reducerade arbetsgivaravgifter
- Bra eller Fantastiskt eller Kunde inte göra mer

Denna mångfald av svar finns men har inte tagit med i nedanstående urval.

Svar fråga 5.2
Då löner är största utgiften så önskas lättnader inom arbetsgivaravgifter mm.
Han hoppas framförallt att man inte stänger skolorna eftersom deras största bekymmer just nu är att mycket arbetskraft är hemma. Ännu mer hemma och man får problem med att producera.
Hysesreduceringar, i övrigt nöj med de paket som finns.
Bolaget kommer sannolikt påverkas av byggandet av Ostlänken. I nuläget risk för konflikt kring mark-rättigheter med kommunen. Dialogen med kommunen och besked från Trafikverket påverkar således framtidsplanerna för verksamheten. Viktigt med tät dialog och tydlig information.
Om detta blir långdraget kommer det behövas mer kapital men även hjälp med att säkerställa kompetens/arbetskraft.
Byggbranschen en viktig kund, att stimulera byggandet känns viktigt - finns inga långsiktiga åtgärder kring detta. Uppfattar att många beslut är kortsiktiga. Basindustrin måste stimuleras, blir det glapp kommer många sektorer att stanna av.. Stimulanspaket som långsiktiga är viktiga.
Önskar en mer långsiktig strategi och åtgärds paket till ex byggbranschen, blir det glapp på åtgärds paketerna kan det ta väldigt lång tid att starta upp verksamheter/byggandet igen. Många av företagets kunder är inom byggsektorn och därav önskemålet. Många branscher har fått ta del av åtgärder men byggbranschen borde prioriteras mer. Mer stöd åt basindustrin generellt - det är ekonomins motor.
Snabbare med åtgärder och möjlighet till 100% permittering.
Skapa framtidstro.
Tillsätta rätt utbildningar som anpassas efter Industrins behov.
Stöd/hjälp till små bolag, de stöd som finns fungerar endast i stora bolag. Lån är inte lösningen. Ta bort fasta avgifter. Se hur våra grannländer gjort!

Svar fråga 5.2

Då löner är största utgiften så önskas lättnader inom arbetsgivaravgifter mm.

Han hoppas framförallt att man inte stänger skolorna eftersom deras största bekymmer just nu är att mycket arbetskraft är hemma. Ännu mer hemma och man får problem med att producera.

Hysesreduceringar, i övrigt nöj med de paket som finns.

Bolaget kommer sannolikt påverkas av byggandet av Ostlänken. I nuläget risk för konflikt kring mark-rättigheter med kommunen. Dialogen med kommunen och besked från Trafikverket påverkar således framtidsplanerna för verksamheten. Viktigt med tät dialog och tydlig information.

Om detta blir långdraget kommer det behövas mer kapital men även hjälp med att säkerställa kompetens/arbetskraft.

Byggbranschen en viktig kund, att stimulera byggandet känns viktigt - finns inga långsiktiga åtgärder kring detta. Uppfattar att många beslut är kortsiktiga. Basindustrin måste stimuleras, blir det glapp kommer många sektorer att stanna av.. Stimulanspaket som långsiktiga är viktiga.

Önskar en mer långsiktig strategi och åtgärds paket till ex byggbranschen, blir det glapp på åtgärds paketerna kan det ta väldigt lång tid att starta upp verksamheter/byggandet igen. Många av företagets kunder är inom byggsektorn och därav önskemålet. Många branscher har fått ta del av åtgärder men byggbranschen borde prioriteras mer. Mer stöd åt basindustrin generellt - det är ekonomins motor.

Snabbare med åtgärder och möjlighet till 100% permittering.

Skapa framtidstro.

Tillsätta rätt utbildningar som anpassas efter Industrins behov.

Stöd/hjälp till små bolag, de stöd som finns fungerar endast i stora bolag. Lån är inte lösningen. Ta bort fasta avgifter. Se hur våra grannländer gjort!

Skulle önska en åtgärd för omsättningstapp eller liknande samt ytterligare arbetsgivaravgifts sänkning.

Svårt för svenska staten att göra nått mer då detta är ett internationellt problem, flera länder inblandade

Möjlighet att skjuta på momsens utan ränta.

Likviditetsstöd till företag när det börjar komma igång efter corona.

Fortsätta med inga arbetsgivaravgifter under hela året (2020)

Skapa allmänt förtroende som ger möjlighet till enskilda och företag att investera. Få bort rädsla. Viktigt med stabila regler och system för t. ex byggandet.

Att bankerna skulle kunna bli bättre/generösare på att låna ut arbetskaptal till nya projekt till små och medelstora bolag.

Möjlighet till fler undantag vid uppsägningar skulle medföra att man vågade anställa mer, bli konjunkturen sämre blir det ännu viktigare. Lägre skatter och arbetsgivaravgifter skulle möjliggöra mer expansion.

Översyn LAS med flexibla regler som gynnar expansion och framåt drift.

De stöd paket som kommit är bra. Som VD för ett startupp bolag i en bransch med stor framtidstro är jag nöjd med det myndigheterna hittills presenterat.

Har gjort mer än vad som var förväntat. Var med i finanskrisen 2008 och då fanns inne alls lika mycket stöd som nu har presenterats. Bra jobbat.

Ökad finansiering mot SME-företagen och deras utvecklingsbehov. Viktigt för landsbygdsföretagen att de har utvecklingsmedel till förfogande. Kompetensutveckling, produktionsutveckling med mera.

Svar fråga 5.2

Fantastiskt de paket som erbjudits för att underlätta läget. Det vi som företag borde vara bättre rustad för att ha Individuella utvecklingsplaner på plats, så det går snabbt att komma igång med mer träffsäker kompetensutveckling på individnivå.

Hade önskat att regeringen varit snabbare i sina beslut. Insatserna är bra men det tog för lång tid.

underlätta med sjuklönersättning

hur ska man hantera människor som tar sig stora friheter och utnyttjar coronan för att vara hemma

Tillåta gårdsförsäljning omedelbart. Skulle underlätta i småbryggerbranschen. Skulle skapa många arbetstillfällen.

Helt fantastiskt. Tycker de gjort mer än jag förväntade mig.

Ja, staten bör säkerställa en större inrikes produktion av t ex skyddskläder. Inte förlita sig på låglöneländer som t ex Kina. Sluta med symbolpolitik.

Generellt så behöver banker, kommuner, stat göra det attraktivare och lättare att för folk gemene man att köpa tomt och hus. Bankernas tillskott i detta är lätta på säkerhet och amorteringar.

Permanent möjligheten till sänkta arbetsgivaravgifter, eftersom det ger ett mycket bra stöd för de företag som är ärliga och som sköter sig. Kan i dagsläget inte göras för nyanställda direkt, men det skulle vara bra och skulle kunna gynna kortare anställningar, som bidrar till att personer får sysselsättning även under rådande omständigheter.

Stöd kring sjuklöner är mycket uppskattat och har varit viktigt, men skulle kanske "behovsprövas" eller anpassats till olika utsatta delar i landet, eftersom man nu, här på landsbygden, ser att behovet inte nått toppen ännu (vi har drabbats av Covid-19 först ett par månader efter t ex Stockholm) och att det är kommande period som det skulle vara viktigast för oss.

Många av våra kunder är offentliga inrättningar som tyvärr inte beställer utan väntar med sin investering på nya gårdsgårdar.

Pengar in i kassan, hjälp med permitteringsstöd. Dras stöden bort måste bankerna släppa på finansieringen.

Kapital på sikt. Både för att utveckla företaget för att kunna ta nästa steg i utvecklingen, men också för att överleva om det blir långvarigt.

Vara lite snabbare och kanske prioritera för exportföretagen. Det slår hårt och snabbt med stängda gränser.

Har funkat bra.

Minska stödpaketen eftersom man är rädd att företagen kommer att få betala det i form av höjda skatter framöver.

Extra stöd för företag som fick totalstopp.

Rättvisare uppsägningstider - idag upp till 6 månader på ena hållet och 1 månad på andra.

Hur kan företag som äger sina lokaler få hjälp med de fasta lokalkostnaderna

Har varit bra, men nu framkommer det lite kring otydligheten hur regelverket ska tolkas vilket gör att osäkerheten ökar bland företagen om man kan bli återbetalningsskyldig.

Underlätta för investeringar för att ta hem nya jobb och öknings.

Personer i riskgrupperna borde kunna vara hemma utan att företagen ska behöva betala lön. Ngn slags alternativ permittering/sjuklön.

Mer innovationspengar så att de kan få hjälp att utveckla sina produktidéer.

Svar fråga 5.2

Direktadministration av nödlånen. Bankerna kommer man inte fram genom. Bankerna lämnar inte några nödlån till företag som inte går bra. Företaget får inte tillgång till pengarna via de system som finns.

Projektmedel, checkar, allt för att underlätta för industrin

Sänka räntorna hos Almi för att på det sättet stimulera när det är tungt nu.

Investeringsstöd är viktigt - har historiskt möjliggjort uppbyggnaden av vårt företag.

Utbildningsstöd behövs - digitalisering

Tag fram tydligare och klarare villkor för stöd.

De erbjudanden om arbetstidsförkortning mm är för otydliga och komplicerade. Kostar mer än de smakar!

Jmf med villkoren i Estland där man har dotterbolag; -30% på föregående års lön i direkt bidrag.

Oklart hur man ska räkna dagar och ledighet.

Vid oförändrade villkor och fortsatt otydlighet kommer man att säga upp personalen stället.

Efterlyser bättre dialog mellan TVV och facket.

Likviditetslån - nuvarande system fungerar inte!

Likviditetstöd - överbrygga med billiga krediter likviditetsbristen väntas när efterfrågan vänder

Permitteringar har varit jättebra!

Men vad händer om det fortsätter under en längre tid eller kommer tillbaka? För dem, som är sist i leverantörskedjan, kan effekten slå till efter mycket lång tid. Det viktigaste är att kunna behålla personalen och dess kompetens, så t ex permitteringen har varit en bra möjlighet.

Anställningsstöd som var aktuellt mars och april kunde de inte utnyttja, eftersom det slår mot dem efter några månader.

Exportkredit till våra kunder inom EU - komplicerat idag alla har nationella leasingbolag

Fråga 5.3 - Kommer du att nyttja de stöd som hittills (31/3) har aviserats – korttidsarbete, lån, reducerade avgifter, uppskjutna betalningar, anstånd?

Även till denna fråga är mängden kommentarer omfattande och därför har ett mycket selekterat urval gjort för att spegla företagarnas svar på hur de avser nyttja de olika stöden som regeringen aviserat.

Det finns ett stort antal svar som säger:

- JA som enda svar
- NEJ som enda svar
- De reducerade arbetsgivaravgifterna som enda svar
- Permitteringar som enda svar
- Arbetsgivaravgifter och permitteringar
- Eventuellt eller Osäker
- Inte aktuellt i nuläget

Denna mångfald av svar finns men har skalats bort för att lyfta fram andra kommentarer.

Utvalda svar
Inte i nuläget. K beskriver att han är och att han varit försiktig med investeringar och rekryteringar. Tyvärr gör det verksamheten känslig för hög sjukfrånvaro och ev. uppsägningar. Bolaget har stor andel skärande bearbetning och är därmed beroende av hög kompetens hos sina anställda.
Kommer ta del av allt som går då det i nuläget inte finns några ordrar att jobba med.
Företaget äger lokalerna så hyresreducering ej aktuellt, heller ej permitteringar i dagsläget.
Ev hyresreduceringar i framtiden.
I princip inte, kom så tidigt in i krisen att korttidsarbete inte fanns som möjlighet. Har därför sagt upp i princip all personal.
Nej, inte just nu. kör just som vanligt, har inte drabbats av Corona. Ser heller ingen minskning i närtid. Är väl medvetna om stödpaketet.
Allt som går kommer nyttjas.
Hyresreduceringar, permitteringar, arbetsgivaravgift
Möjligen men inget som planeras. Säger att bolaget inte vill belasta statskassan i onödan
Nej. Får reducerad arbetsgivaravgift, täcker troligtvis uppkomna extra kostnader på inom andra områden.

Utvalda svar

Korttidspermittering är genomförd på alla 7 anställda. Hjälper att förbättra likviditeten vilket är viktigt.

Korttidsarbete till 60% för 27 av medarbetarna är det förhandlat med facket och ansökt om.

Förhoppningsvis inte men ja om det inte finns andra vägar.

korttidsarbete, stödlån, reducerade avgifter ev långvarigt så får de så över ytterligare alternativ

Full ordergång fn. Vet inget om hösten.

Inte mer än arbetsgivaravgiften, vi skulle kunna betala den ändå, och tycker alla som kan borde göra så för några företag borde ju fylla på när staten ger ut så mycket pengar i stöd just nu, Vi som kan skulle kunna fortsätta betala.

korttidspermittering, skjuter på moms, sänkta arbetsgivaravgift, för samtal med banken om att slippa amorteringar.

Möjligtvis något stöd för att öka likviditeten.

Har nyttjat korttidspermittering under en månad. Har även sagt upp visstidsanställda och inte förlängt en provanställning. Nu känner VD'n att företaget är rätt dimensionerat.

Korttidspermission kan vara aktuellt fortsatt under hösten. Osäker på kundens prognoser. Har inte valt att söka ny förrän efter semestern. Lägre arbetsgivaravgifter.

Ansökt om reducerad arbetsgivaravgift via Tillväxtverket med permitteringsstöd. För dyrt att skjut upp skatten.

Nej - bara reducerad Arbetsgivaravgift.

Tycker inte att industrin egentligen behöver ekonomiskt stöd - ge mer pengar åt hotell och restauranger i stället!

Kommer att utnyttja 1/3-del av sökt belopp (sökte -40% för alla anställda)

Ja - korttidsarbete. Övriga erbjudanden otydliga och för komplicerade!

Reducerad arbetsgivaravgift.

I en internationell jämförelse krångliga och otydliga regler.

Övriga kommentarer

Företaget är oroliga men jag tror att det kommer gå bra, några av deras stora kunder går "all time high". Tendensen man ser är att beställningarna kommer in med kortare varsel än tidigare, även om kunderna går bra är de försiktiga att lägga beställningar hos företaget alltför tidigt

X har visat välvilja för studenters olika projekt men på senare tid känner sig bolaget utnyttjat. De tycker det blir svårt att ta emot 20 studenter i en klass om 30 personer

Y nämnde att jag skulle känna mig lyckligt lottad som fick genomföra denna intervju. Flertalet har sökt honom och ställt diverse olika frågor.

Företaget undrar om/när de skall bli drabbade av Corona effekterna.

Har många offerter ute, men i dessa tider finns en tydlig tröghet att vilja beställa pga av ovissheten på marknaden.

Vi ser hoppfullt på framtiden, bara det inte blir för långvarigt. Då blir hösten och vintern jobbig.

Hösten kan bli tuff även med varsel om inte COVID-19 effekterna blåser över.

De småländska träindustrierna är oftast belägna på landsbygden. De flesta är SME-företag, uppskattningsvis ca.85%. De är viktiga för bygden i form av sysselsättning men även ekonomiskt då detta skapar förutsättningar för bensinpump, affär, dagis, fotbollsplan mm.

Bra med dessa intervjuer så man får bekräftelse att man tänker rätt chatt det finns stöd att få.

Företaget är underleverantör till Getinge koncernen.

X har inga problem att leverera i hela världen förutom Storbritannien som är stäng.

försöker anställa en projektledare som ska jobba med utveckling, kommer vara en bra gränsyta mot träcentrum.

Positivt läge just nu, men oro för framtiden om hela ekonomin påverkas vilket den borde.

Företaget har behov av att:

- Behålla kompetensen i företaget.
- Behålla verkstadskompetensen i kommunen på lång sikt för att kunna rekrytera.

Vi hade kunnat korttids permitterat mer, men valt att fokusera på att utveckla de produkter vi har. Vår bedömning är att det inte är bra om personal går hemma för mycket, för då tappar de motivation.

Bra att IUC gör dessa intervjuer och det verkar ge resultat utifrån den ni gjorde för drygt en månad sedan.

Om detta hade kommit i höst inför de mörka månaderna så hade det sett mer besvärligt ut likvid mässigt. Vi är en el slukande bransch och nätavgifterna fördubblas under vintermånaderna pga av vårt stora eluttag till framförallt värmeugnarna. Verkar som staten vill att vi ska börja elda med fossila bränslen igen för att kunna hålla produktionen igång året runt.

Påtar att dialogen med Livs är trög. Facket är svårt att samarbeta med och VD'n upplever att Livs söker efter skäl att bötfälla snarare än att hjälpa till att tänka konstruktivt.

Just nu ser prognosen ut att bli 89% av den ursprungliga prognosen för 2020. Hoppas på att den stannar där så blir denna kris för Y bara ett hack i kurvan.

Vi har bra trafik på hemsidan, så vi ser med tillförsikt på framtiden.

Företaget har gynnats av snabba beslut från bl.a. region Östergötland. Det är dock osäkert hur långsiktigt samarbetet blir då det vanliga är att regionen handlar skyddsmateriel genom Z. Kanske kommer de tänka annorlunda efter Corona. VD'n hoppas på det.

M tror att den största Corona påverkan för deras del blir i Kv 4 -2020, när nya byggen inte kommer igång pga den eftersläpning som kommer att bli inom byggsektorn.

Staten gör för mycket

Övriga kommentarer

Testa fler i Covid 19 för att stoppa spridningen. Vet man så stannar man hemma.

Vi har klarat oss bra och hoppas att dippen inte blir större, då går vi stärkta även ur den här krisen.

Först blev vi oroliga när orderingången sjönk med ca 30 %, men sedan har det stabiliserat sig vi ca 90% av normalt. Så stannar det där innan det blir normala tider igen så reder vi ut det här. Jag är förhoppningsfull.

Har varit lätt att söka stöd beträffande korttidsarbete.

Det finns behov av kompetensväxling mot nya teknologier då många företag kommer att bli sårbara.

Vi har klarat oss bra och det verkar vara full snurr på byggbranschen dit våra produkter går.

Hur hantera permitteringar från bemanningsföretagen. Idag är flera företag oroliga för att de inte kommer kunna få tillbaka uppsagd personal från bemanningsföretagen.

Se till att det blir rätt effekt så att pengarna når fram.

Valde att varsla direkt.

Ska industrin växa behövs först en utbyggnad av lokalerna

Rent trams med validering av yrkeskunskaper.

3D-printing enbart intressant för förserier - huvudspåret i vår affärsmodell är effektiv produktion av gjutna komponenter i stora serier.

kände inte till IUC

Efterfrågar större enkelhet och anpassning efter olika företagstyper.

Går inte att använda samma regler och villkor för industri och hotell!

Förenkla och förtydliga alla information

Staten har varit sena på hanen och stödinsatserna är mindre väl anpassade efter SMF och industriella producenter. Samma mall används för alla företagstyper vilket är galet. Bristande flexibilitet då alla företag ligger i olika krisfaser. Alla företag borde kunna välja hur man fördelar omställningsstödet över en längre period. Vårt största dipp var i april/maj för andra kommer det i sommar men alla måste fördela och prognosticera på samma sätt vilket är helt galet. Omsättningsstödet får en orimlig fördelning mellan olika företag. En hel del otydlighet om tolkning och villkor - otydligt vad som "är" fasta kostnader och om/hur arbetsgivaravgiften ska hanteras i den kalkyl.

Två moment för tillverkning av xyz. Först tillverkning av delarna och därefter montering. Arbetat med arbetssätt för att minska arbetsbelastning och öka effektivitet. Har ställt upp delarna i ställ för att montera och har köpt två halvautomatiska stationer så att man gör färre manuella moment. Utökar detta på andra produkter. Tittar på automatiska lösningar för tillverkning av delarna, även om det är relativt mer automatiserat. Har tittat på automatisering av enklare xy som man tagit in från annan fabrik. Verksamhet i U och en fabrik i gruppen i W och en halv fabrik i Z. Hade tidigare ett i Q och arbetar på lego istället. Resterande produktion flyttade till G. Har byggt ny produktionsavdelning för detta i G.

De lån som erbjuds är för dyra med 6 % ränta!

Har haft mycket stor nytta av att ingå i Jönköpings energinätverk vilket öppnat för bidrag från STEM för investeringar i energieffektivisering som vi ser som en avgörande uthållig konkurrensfaktor.

Sammanställt 2020-07-06

Martin Hedman, Projektledare Robotlyftet

Om du har frågor om innehållet i denna rapport kan du kontakta någon av följande personer:

- martin.hedman@iuc.se
- thomas.nilsson@iuc.se

Sverige
Industriella utvecklingscentra